

Recensieweb. Nieuwe literatuur. Nieuwe gidsen.

Een Koerd? Dan ook een moslim

door Janneke van de Griendt, 22 januari 2012

'De moslim is de bron van het kwaad', zo denken de inwoners van het dorpje Westwoud in de nieuwste roman van Wanda Reisel: *Nacht over Westwoud*. Dit actuele, maar vaker onder de aandacht gebrachte thema lijkt op het eerste gezicht de lezer niets nieuws te brengen. Maar gelukkig dient het thema hier niet als hetze. Wat het vooral doet is het schetsen van een grimmige achtergrond, waartegen Reisel een bijzondere verscheidenheid aan personages en meningen kan portretteren.

In *Nacht over Westwoud* vervangt waarnemend huisarts Levi Levi dokter Simons uit het dorpje uit de titel. Hoewel de hechte dorpsgemeenschap de nieuwe dokter meteen in het gezelschap opneemt, wordt de sfeer in Westwoud er niet beter op. De dorpsbewoners keren zich zo langzaam maar zeker tegen boer Tinus, die jaarlijks honderden schapen voor het Islamitische offerfeest verkoopt. Het slachten van onschuldige dieren valt bij de bewoners niet in goede aarde. Bovendien is het resultaat van de vele, door moslims geparkeerde auto's 'steevast niet alleen afgekalfde, maar zelfs volledig verwoeste graskanten die elk jaar opnieuw moeten worden geëgaliseerd en ingezaaid.' Levi neemt daarentegen een meer neutrale positie tegenover de moslims in, waardoor uiteindelijk ook hij de dorpsbewoners tegen zich in het harnas jaagt.

Reisel zet in de roman een verscheidenheid aan personages neer. Zo is er Loet met zijn ietwat dellerige vrouw, Ties met haar voorkeur voor jenever en Hovius, die met zijn ongekende libido het bloed onder de nagels van zijn vrouw uithaalt. Daarnaast is er de twintigjarige Suzan, die in verwachting is van haar vriendje Ilias. Ilias is een Koerd, en hoewel de meeste Koerden moslim zijn, is Ilias juist een Jezidi, een aanhanger van het geloof van de Pauw. Maar de inwoners van Westwoud scheren hem gerust over één kam: Een Koerd? Dan ook een moslim. Bovendien heeft hij de jonge Suzan zwanger gemaakt en daarmee haar toekomst vergooid; alleen een moslim zou tot zoiets in staat zijn. Reisel illustreert hier mooi hoe belangrijk het is om verder te kijken dan de neus lang is.

De boventoon van de vele personages voert dokter Simons. Hij komt niet daadwerkelijk als personage in het boek voor, maar heeft wel een mapje voor Levi achterlaten: 'Mijn Aimabele Patiënten', waarin hij zijn patiënten op scherpe wijze typeert. Niet alleen neemt Reisel hiermee het doktersberoep op een leuke manier op de hak – ook achter het begripvolle doktersgezicht gaat ergernis schuil –, de schrijfstijl van dokter Simons staat in mooi contrast met de rest van het boek. Door zijn dichterlijke manier van schrijven waant de lezer zich even in een andere wereld, om vervolgens weer terug te keren naar het leven van alle dag, waar helder taalgebruik de boventoon voert.

Waar Reisel mij menig keer de stuipen op het lijf jaagt, weet ze de situatie ook weer te relativieren. Kat Flip is daar een uitstekend voorbeeld van. Uit angst voor de in het donker opduikende, gifgroene kattenogen durft Levi het huis niet te betreden en ik de bladzijde niet om te slaan. Maar Reisel geeft dit griezelige een grappige ondertoon door Levi zijn strijd met de kat uiterst serieus te laten nemen.

'Flip vertoonde in alle opzichten het gedrag van een puber. Ik had zin om een paar rauwe kippenbouten te laten rondslingeren, een zoenoffer om hem te laten weten dat ik hem serieus nam en dat het niet mijn keuze was om hem die laffe brokjes voor te zetten. We waren aan elkaar gewaagd, vond ik. Ik nam me voor hem de volgende keer als experiment pens of de nageboorte van een veulentje geven. Dan zou hij mij ook voor vol aanzien.'

Door alle commotie in het dorp vergeet de lezer bijna dat er een tweede belangrijk aspect in het verhaal aanwezig is: Levi's net overleden moeder heeft hem een brief nagelaten. Een brief die Levi niet durft te openen, immers: 'Wie van over het graf een bericht krijgt, heeft als je het mij vraagt maar twee keuzes: de brief vernietigen omdat hij nieuws brengt dat je nooit had willen horen; of je voorbereiden op een schok'. Als verrassingselement duikt de brief aan het eind van het boek weer op. Hoewel dit op het eerste gezicht een ongelukkige keuze lijkt – de brief raakt immers in de vergetelheid – blijkt dat Reisel geen beter moment had kunnen kiezen. Want waar de brief een belangrijk geheim bevat dat Levi langzaam aan in zijn greep neemt, bereikt de onrust in Westwoud haar hoogtepunt. Tot overmaat van ramp wordt namelijk een dorpsbewoonster door een moslim verkracht. Reisel weet deze stortvloed aan commotie mooi met elkaar te verweven waardoor het eind van het boek een grote ontlading kent. Levi vormt daarbij het ultieme sympathieke personage. Hoewel hij eigenlijk al zijn aandacht voor het geheim nodig heeft, blijft hij vierkant achter de moslim staan, gelovend in diens onschuld. Een gedachte waarin hij zomaar eens gelijk kan krijgen.

Wanda Reisel
Nacht over Westwoud
(2011)

Contact
284 pagina's
€ 19,95
ISBN 9789025475123

OORDEEL
★★★★★ (4/5)

Dit artikel is geprint van **Recensieweb** - www.recensieweb.nl.

Het auteursrecht berust bij de respectieve auteurs van de teksten op Recensieweb.